

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce: J. V.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 225 08 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2024, č. j. o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě a doplněnou dne 5. 3. 2024 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod a rozhodnutí ČSSZ ze dne 15. 11. 2023 č. j. X, bylo potvrzeno. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasil. Posudkový lékař dospěl k závěru, že pokles jeho pracovní schopnosti je 30 %. Žalobce je přesvědčen, že u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti minimálně o 35 %. Závěr o poklesu pracovní schopnosti ve výši 30 % posudkový lékař učinil dle žalobce, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav a zhodnotil jej komplexně.

Invalidní důchod žalobce požadoval k onemocnění astma bronchiale, arteriální hypertenze a hyperlipidemie, ale především k CHOPN a neustálým problémům, které mu tyto diagnózy způsobují. V posudkovém hodnocení nebylo k CHOPN přihlíženo a neproběhlo došetření, které výrazně snižuje pracovní schopnost o 40 %. Byl zaměstnán jako řidič. Souhrn jeho diagnóz vedl k rozvázání pracovního poměru. Posudkový lékař nezhodnotil jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity. Dle predikce lékařů se neočekává zlepšení jeho zdravotního stavu. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje jeho tělesné, smyslové a duševní schopnosti. Tento stav trvá déle než rok.

2. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Citovala příslušnou právní úpravu, závěry posudků posudkových lékařů, které považuje za objektivní. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla, aby s ohledem na námitky žalobce byl proveden důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR.
3. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 22. 5. 2023 podal žalobce žádost o invalidní důchod. Rozhodnutím ČSSZ ze dne 15. 11. 2023 č. j. X byla žádost žalobce zamítnuta s odůvodněním, že dle posudku OSSZ Nový Jičín ze dne 30. 8. 2023 není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Posuzující lékařka dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole X., odd. B, položce 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti s ohledem na profesi středem daného rozmezí, tj. 30 %.
4. Proti označenému rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 11. 2023 podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 1. 2. 2024, kterým námitky zamítla a uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 15. 11. 2023 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě vypracovaného lékařkou Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 19. 1. 2024. Dle posuzující lékařky rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole X., odd. B, položce 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 30 %. Posuzující lékařka prostudovala lékařské nálezy uplatněné v průběhu řízení o námitkách jako doplnění informací o zdravotním stavu a konstatovala, že neobsahují nové skutečnosti posudkově významné pro hodnocení stavu do data ani po datu vydání napadeného rozhodnutí a dospěla k výsledku, že posudkový závěr oddělení LPS OSSZ Nový Jičín ze dne 30. 8. 2023 lze potvrdit. Dle posuzující lékařky nebyly zjištěny skutečnosti, které by vedly ke změně prvoinstančního posudkového závěru. Dále uvedla, že se u žalobce jedná o alergické astma bronchiale, nelze vyloučit i CHOPN u fumatora. Od ledna 2023 upravována medikace pro exacerbaci. Uváděn infekcí dýchacích cest, současně konstatován přetrvávající kašel při medikaci ACE inhibítorem, dále nesprávná aplikace inhalačního léku. Jednotlivé spirometrie mají rozdílné výsledky, subjektivní obtíže jsou výrazné, objektivní – poslechový nález, saturace, laboratorní vyšetření proti tomu bez zásadní patologie, dle programu NEM jsou od konce roku 2021 dvě dočasné pracovní neschopnosti pro potíže s pohybovým aparátem a jedna dočasná pracovní neschopnost pro respirační onemocnění. V plicním nálezu ze dne 24. 4. 2023 je ve funkčním vyšetření absence obstrukce, restrikce, hyperinflace i zvýšených odporů v DC. Dle alergologických vyšetření je stacionárně funkční porucha lehká. Proto stav posuzující lékařka hodnotila dle položky 3b) středem uvedeného

procentního rozpětí. Zohlednila výsledky funkčních vyšetření a četnost exacerbací. Dle posuzující lékařky není přítomna další významná funkční porucha s dopadem na pracovní schopnost a s ohledem na zachované schopnosti je předpoklad rekvalifikace. K datu posouzení na LPS OSSZ i k datu napadeného rozhodnutí i k datu posouzení v rámci námitkového řízení zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav neodpovídal žádnému stupni invalidity.

5. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 26. 4. 2024, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo za účasti žalobce zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Posudek posudkové komise, která zasedala ve složení předseda komise MUDr. M. M., další lékařkou MUDr. I. L. – odbornost interní lékařství a tajemnice Ing. M. K. obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů a posudkové hodnocení. U žalobce jde dle posudkové komise o perzistující bronchiální astma alergické, alergologický nález 14. 6. 2023 hodnotí plicní onemocnění i jako možný překryv astmatu s chronickou obstrukční plicní nemocí. I pokud by šlo o CHOPN, odpovídají zjištěné hodnoty spirometrie: FEV 1/VC 89 %, FEV1 82 %, VC 73 %, PEF 96 %, MEF 25 87 %, jen lehkému funkčnímu postižení, stadiu I (kap. X., odd. B, položka 1, písmeno a)) s poklesem pracovní schopnosti maximálně o 10 %. Další zjištěné chorobné stavy dle posudkové komise snižují pracovní schopnost žalobci jen minimálně. Arteriální hypertenze, pokud je dodržován léčebný režim, je kompenzovatelná, porucha tukového metabolismu je řešitelná dietou a medikamentózně. Jak hypertenze, tak hyperlipoproteinémie mohou být způsobovány nebo zhoršovány obezitou z přejídání II. st. při nedodržování životosprávy a pokynů lékařů, zatím bez léčby na odborném pracovišti. Posudková komise po prostudování podkladové dokumentace dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, který byl k datu napadeného rozhodnutí stabilizován, bylo bronchiální astma perzistující, eosinofilní alergické pod částečnou kontrolou uvedené v kapitole X., odd. B, pol. 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve středním pásmu rozmezí (20 – 40 %), tj. 30 %, a to s ohledem na normální, respektive jen lehce porušené hodnoty klidové plicní ventilace. Posudková komise nehodnotila dle položky 3c) ani 3d), protože nebyly zjištěny parametry tyto položky charakterizující. Žalobce nebyl schopen těžké fyzické práce, v prostředí nadměrně prašném a agresivním, s přítomností zjištěných alergenů. Byl schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a po případném zaškolení vykonávat s výše uvedenými omezeními lehčí práce v dělnických profesích v lehkém průmyslu nebo ve službách. Posudková komise dospěla ke stejným závěrům jako posuzující lékařka OSSZ Nový Jičín i posuzující lékařka v námitkovém řízení.
6. Při ústním jednání u soudu nařízeném na den 21. 5. 2024 žalobce uvedl, že nesouhlasí se závěry PK MPSV ČR v Ostravě, konkrétně se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti 30 %. Poukázal na to, co je uvedeno i v posudku, že je možný překryv astmatu s chronickou obstrukční plicní nemocí a mělo tedy dojít k navýšení poklesu pracovní schopnosti o 10 %.
7. S ohledem na zjištění z lékařských nálezů ze spirometrie a s ohledem na nesouhlas žalobce se závěry PK MPSV ČR v Ostravě u ústního jednání si soud vyžádal srovnávací posudek u PK MPSV ČR v Hradci Králové. Ten byl vypracován posudkovou komisí dne 26. 9. 2024.

Posudková komise zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. E. K., dalším lékařem Doc. MUDr. L. S., Ph.D. – odbornost interní lékařství a tajemnice Bc. L. Š. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů a posudkové hodnocení. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti považovala posudková komise bronchiální astma perzistující, alergické eosinofilní dle alergologa, diagnóza astma bronchiale stanovena poprvé v 1/2023, funkčně astma pod částečnou kontrolou. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti stanovila podle kapitoly X., oddíl B, položka 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 30 %. Střed daného rozmezí procentní míry poklesu pracovní schopnosti volila vzhledem k charakteru a průběhu základního onemocnění, s přihlédnutím k ostatním objektivně doloženým obtížím u žalobce se základním vzděláním. Pro použití § 3 a 4 citované vyhlášky nebyly dle posudkové komise zjištěny další posudkově významné skutečnosti. Posudková komise k tomu konstatovala, že po prostudování podkladové dokumentace lze z dlouhodobého hlediska obtíže a prokázanou funkční tíži zdravotního postižení hodnotit dle položky 3b), vzhledem k délce trvání obtíží a charakteru průběhu zdravotních obtíží na dolní hranici daného procentního rozmezí. V počátku exacerbace dechových obtíží zvažován u žalobce jako dlouholetého kuřáka možný překryv diagnózy astma bronchiale s chronickou obstrukční plicní nemocí. Tato diagnóza ošetřujícím plicním lékařem od 3/2023 neuváděna, neuvedena ani ve vyšetření alergologa 11/2023, diagnóza nebyla v dalším průběhu potvrzena. Dle daných posudkových kritérií hodnoceny dechové obtíže a jejich celkový funkční dopad, tj. ani prokázání této diagnózy by nevedlo k jinému hodnocení. V tomto směru je velmi důležité, že v 1/2023 přestal žalobce kouřit a některé obtíže mohly postupně odeznět, když v atopickém terénu cigaretový kouř nedráždil sliznici dýchacích cest, další obtíže mohly po určité době ustoupit v souvislosti s možností regenerací sliznice. Ostatní diagnózy uvedené v diagnostickém přehledu či osobní anamnéze nejsou dle posudkové komise funkčně významné, nezakládají samy o sobě možnost hodnotit zdravotní postižení jako odpovídající nějakému stupni invalidity. Tj. nebylo doloženo funkčně významné orgánové postižení, funkčně významné postižení pohybového a nosného ústrojí. Posudková komise k uvedeným zdravotním obtížím u žalobce pracujícího v dělnických profesích přihlédla volbou středu daného procentního rozmezí. Posudková komise hodnotila shodně s předchozími posudky a dospěla ke stejnému závěru, že zdravotní stav žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ ze dne 1. 2. 2024 neodpovídal žádnému stupni invalidity.

8. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou v této věci bylo posouzení zdravotního žalobce. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský posudek. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobce, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek

úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 Ads 23/2018-37).

9. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného zdravotního postižení pod příslušnou položku vyhlášky o posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu žalobce podle vyhlášky o posuzování invalidity. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
10. Za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. S ohledem na námitky byl vypracován ještě srovnávací posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Hradci Králové. Posudky byly vypracovány s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, a na základě aktuální zdravotní dokumentace žalobce. Komise vycházely z kompletní zdravotní dokumentace žalobce. K dispozici měly také lékařské nálezy, které žalobce doložil v průběhu soudního řízení. Posudkové komise podaly posudky v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
11. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 4 Ads 13/2003-54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
12. Krajský soud při hodnocení posudků posudkových komisí dospěl k závěru, že srovnávací posudek podaný PK MPSV ČR v Hradci Králové je úplný a přesvědčivý. Posudková komise přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení žalobce je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně komise vysvětlila, jak byly při posuzování invalidity žalobce zohledněny jeho další zdravotní potíže a profesní zařazení. Shodně s posudkem PK MPSV ČR v Ostravě za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označuje bronchiální astma perzistující, eosinofilní alergické dle kapitoly X., odd. B. pol. 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 30 % (z rozpětí 20 – 40 %). Střed rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti volila s přihlédnutím k charakteru a průběhu základního onemocnění, s přihlédnutím k ostatním objektivně doloženým obtížím u žalobce se základním vzděláním, pracujícím v dělnických

profesích. Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % a jestli pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Komise dospěla ke shodnému závěru, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Posudkové komise také posoudily zdravotní stav žalobce a jeho vliv na pracovní schopnost v celém rozsahu. V posudkových komisích byl členem i lékař s odborností interní lékařství. Posudková komise v Hradci Králové také konstatovala, že v počátku exacerbace dechových obtíží byl u žalobce jako dlouholetého kuřáka zvažován možný překryv diagnózy astma bronchiale s chronickou obstrukční plicní nemocí. Tato diagnóza nebyla v dalším průběhu potvrzena. Ani prokázání této diagnózy by dle posudkové komise nevedlo k jinému hodnocení. U žalobce dle posudkové komise nebylo doloženo funkčně významné orgánové postižení, funkčně významné postižení pohybového a nosného ústrojí.

13. Krajský soud vzhledem k úplnosti a přesvědčivosti z královéhradeckého posudku vycházel.
14. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Vzhledem k tomu, že u žalobce v takovém rozsahu pokles pracovní schopnosti prokázán nebyl, není možno žalobce považovat za invalidního i přes zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.
15. Soud uzavírá, že při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V případě zhoršení zdravotního stavu žalobce může podat novou žádost u České správy sociálního zabezpečení o invalidní důchod, přičemž na tento následný vývoj jeho zdravotního stavu pak bude reagováno novým posudkovým zhodnocením.
16. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 29. 10. 2024

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.